

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-07 nr. 361
11 iunie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(conex Legii cu privire la amalgamarea voluntară
a unităților administrativ-teritoriale)
(nr. 153 din 24.05.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele.

I. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, conform prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa dată a fost elaborată întru implementarea prevederilor proiectului de lege privind amalgamarea voluntară a unităților administrative-teritoriale înregistrat în Parlament cu nr. 152 din 24.05.2023. Prin proiectul dat se propune realizarea unor modificări necesare într-un șir de acte normative care reglementează organizarea și competențele autorităților administrației publice locale, statutul alesului local, organizarea administrativ teritorială a Republicii Moldova, descentralizarea administrativă, etc. pentru asigurarea coerenței cadrului normativ.

II. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că,

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice;

- la art. 4 pct. 6 Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1253/1997) este prevăzut că colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct.

Art. 109 alin. (1) din Constituție stabilește principiile de bază ale formării și funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, și anume: principiul autonomiei locale, al

descentralizării serviciilor publice, al eligibilității autorităților administrației publice locale și al consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Alin. (2) al articolului menționat mai sus prevede că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Cadrul general de reglementare a descentralizării administrative pe baza principiilor de repartizare a competențelor între autoritățile publice a fost stabilit prin Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, care determină obligativitatea consultării autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.

Tot aici remarcăm prevederile art. 6 „Raporturile dintre autoritățile administrației publice” din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală unde la alin. (5) este statuat că, *„autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală”*.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006, observăm necesitatea consultării autorităților administrației publice locale, precum și a asociației reprezentative ale autorităților administrației publice locale - Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) pe marginea subiectului abordat prin prezentul proiect de lege.

III. Cu referire la conținutul nemijlocit al modificării propuse prin prezentul proiect de lege remarcăm că:

1. În temeiul rigorilor de la art. 42 din Legea nr. 100/2001 din **titlul proiectului de lege** textul *„(conex Legii cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale)”* se va exclude.

2. Modificările propuse la **art. I pct. 1** din proiect nu pot fi acceptate deoarece contravin normei art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituția Republicii Moldova unde este statuat că organizarea administrației locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală se reglementează prin lege organică, ceea ce ține de competența exclusivă a legislativului (art. 66 lit. a) din Constituție).

3. La **art. III** din proiect textul *„se completează cu alineatul (1¹)”* se va substitui prin textul *„articolul se completează cu alineatul (1¹)”*.

4. În redacția propusă, fără stipularea unor criterii clare de oferire a stimulentei financiare sau fără trimitere la o normă juridică unde expres sunt enumerate cele menționate supra, completarea propusă la **art. IV** din proiect poartă un caracter declarativ. Tot aici ținem să menționăm că în conținutul Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă termenul *„stimulente financiare”* nu este definit.

5. La art. V pct. 1 din proiect completarea propusă pentru art. 14 alin. (2) cu lit. k²) prevede că consiliul local „decide în privința amalgamării” însă, la art. 8 alin. (1) din proiectul de lege nr. 152/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale „procesul de amalgamare voluntară a UAT este inițiat prin decizii ale consiliilor locale ale UAT de nivelul întâi, adoptate cu votul majorității consilierilor locali aleși, la propunerea:

a) primarului;

b) 1/3 din numărul consilierilor locali aleși.” Astfel, competența consiliului local de a propune inițierea procesului de amalgamare voluntară nefiind propusă la art. 14 din Legea nr. 436/2006, poate crea anumite neconcordanțe și/sau dificultăți în aplicare cadrului normativ.

5.1. La art. V pct. 3 din proiect completarea propusă pentru art. 25, întru evitarea unor neclarități, propunem completarea la final textului de la lit. d) cu următorul enunț „prin care se modifică lista unităților administrativ-teritoriale și a localităților din componența acestora în conformitate cu deciziile de amalgamare voluntară a UAT vizate aprobate de consiliile locale respective.”

Tot aici la **pct. 3** textul „se completează cu alineatul (3¹)” se va substitui prin textul „articolul se completează cu alineatul (3¹)”.

În contextul obiecțiilor expuse, remarcăm necesitatea revizuirii textului proiectului de lege nr. 153 din 24.05.2023 întru ajustarea conținutului acestuia la exigențele normelor tehnicii legislative, normele Legii nr. 100/2017.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție

ex. E. Geru
tel: 022 820 580